

Nederlandsch Boschbouw-Tijdschrift

OPRICHTER Dr. J. R. BEVERSLUIS

Orgaan van de Nederlandsche Boschbouwvereniging

18e Jaargang

No. 6

Juni 1946

Oorspronkelijke Bijdragen

REDE VAN DEN VOORZITTER DER
NEDERLANDSCHE BOSCHBOUWVEREENIGING

door

Dr. H. van Vloten

(Uitgesproken ter opening van de Algemeene Vergadering gehouden te Gieten op 24 Mei 1946).

Dames en Heeren,

Het is een verheugend verschijnsel, dat de belangstelling van de leden onzer vereeniging en — blijkens verscheidene aanvragen, die helaas grootendeels moesten worden geweigerd — ook van anderen voor onze voorjaarsexcurisie onverflauwd is. Wij zijn de H.H. Jansen en Blokhuis zeer dankbaar, dat zij ook alle technische moeilijkheden hebben overwonnen, om deze vergadering in hun amtsgebied mogelijk te maken.

De belangstelling voor het werk van onze vereeniging blijkt ook wel uit het feit, dat sedert onze vorige vergadering 19 nieuwe leden en 2 persoonlijke donateurs toetraden. De verliezen door overlijden, bedanken en schorsen werden reeds weer voor een groot deel ingehaald. In dien tijd overleed een onzer leden, de heer J. ten Oever, oud-Indisch houtvester. Ik verzoek U eenige oogenblikken van stilte aan zijn nagedachtenis te willen wijden.

Onze pennigmeester, de heer Staf, werd zooals reeds in het tijdschrift is vermeld, benoemd tot Dir. Gen. van Grondgebruik en Landbouwherstel. Wij wenschen hem, daarmede geluk. Dat de heer Staf toch nog tijd en gelegenheid vindt om daadwerkelijk mede te blijven werken aan alles wat de N. B. V. betreft, wordt door ons hoogelijk gewaardeerd en ik mag onze dankbaarheid daarvoor op deze plaats wel doen blijken. Er zijn 3 directoraten-generaal in gesteld bij het Ministerie van Landbouw en gelukkig voor den Boschbouw is deze ingedeeld bij dat van Grondgebruik en Landbouwherstel. De belangen van den Boschbouw zijn dus in goede handen.

De Nederlandsche boschbouwers zijn intusschen naar hun beste krachten bezig, de door den oorlog geslagen wonden te herstellen. Plaatselijk is er reeds veel gedaan, maar in het algemeen gesproken zijn de mogelijkheden nog beperkt door de moeilijkheden door den arbeid en het verkrijgen van materiaal.

De zaadvoorziening is redelijk geweest, de voorziening van plantsoen gaat langzaam aan. In het tekort zal in den loop van 2 jaren waarschijnlijk kunnen worden voorzien. Enkele soorten mankeren nog min of meer. Vooral de positie van de Japansche lariks is slecht, tenzij een binnenlandsche oogst kan worden verwacht. Het tekort aan boomen voor wegen- en dijkbeplantingen is zeer groot. Aanvulling hiervan zal meer tijd eischen. Men hoopt o.a. door het stichten van tijdelijke kweekerijen in het tekort te kunnen voorzien.

Het is reeds in de pers medegedeeld, dat een bedrag werd uitgetrokken, waarmede de Regering het herstel van het bosch in Nederland zal subsidiëren. Deze subsidie zal zonder twijfel de mogelijkheid van het herbebosschen bevorderen. De kosten zijn zoo enorm verhoogd (men behoeft alleen maar aan de plantsoenprijzen te denken, waarover de heer Bonnema in het Ned. Boschbouw-tijdschrift heeft geschreven) en aan de andere zijde is het belang, dat Nederland heeft bij een zoo snel mogelijk herstel van zijn bosschen, zoo groot, dat het besluit om een subsidie te verlenen, een uitkomst is. Ik wil hier niet uitvoerig op de practische uitvoering van dit besluit ingaan, maar mag toch wel enkele punten nader aanduiden, die voor beheerders en boscheigenaren van belang zijn.

De toekenning en uitbetaling van het subsidie berust bij het Staatsboschbeheer. Verschillende houtversters van het Staatsboschbeheer en de Ned. Heide Mij. hebben schema's uitgewerkt betreffende de kosten van herbebossing op verschillende grondsoorten en voor verschillende omstandigheden. Deze schema's waarvan afdrucken tegen kostprijs beschikbaar worden gesteld, vormen tegelijk een soort van advies over de wijze, waarvoor het werk kan worden uitgevoerd. In alle gevallen, waar de onkosten in totaal f 200.— overschrijden, kan subsidie worden aangevraagd en wordt dan verleend tot een bedrag van 50% van de totale onkosten. Belangrijk is ook, dat de herbebossing van terreinen, gekapt tussen 1 October 1940 1 October 1945, die reeds zijn uitgevoerd, voor subsidie in aanmerking kunnen komen.

Een deblokkeering van gelden, die voor de herbebossing waren gereserveerd, zal in vele gevallen dringend noodig zijn. Een algemeen geldende maatregel voor de deblokkeering van dergelijke gelden schijnt uitgesloten te zijn, maar het is wel mogelijk, om voor elk op zich zelf staand geval iets te bereiken. Men kan zich daartoe wenden tot den Chef van de deblokkeering der Nederl. Bank, de Heer Houwink, Turfmarkt te Amsterdam.

Gelukkig zijn ook de nieuwe houtprijzen eindelijk bekend gemaakt. Er was langzamerhand een ongewenschte toestand ontstaan, waarbij de contracten werden gesloten op prijzen, die in de lucht hingen.

Al beantwoorden de vastgestelde prijzen niet geheel aan de voorstellen van de experts, er kwam een zekere voorloopige stabilisatie, toen ze er eindelijk waren. Dit is altijd beter, dan de onzekerheid, die lang heeft geheerscht. De prijzen zijn overigens lager, dan met de berekeningen van den kostprijs overeen komt. En het geeft wel te denken, dat de berekeningen, die gemaakt zijn, gebaseerd waren op een lager uurloon, dan nu moet worden betaald en dat bovendien geen rekening is gehouden met eenige winst voor het boschbedrijf.

De I.M.E.S.-voorschriften werden met eenige wijzigingen gehandhaafd. Bij het kapplan, dat voor nieuwe vellingen is opgemaakt, wordt getracht zooveel mogelijk de benodigde hoeveelheid hout van verschillende sortimenten uit vrije vellingen te vinden. Alleen het tekort wordt verkregen door kaplasten.

Wat de boschwetgeving betreft, is het wel zeer te betreuren dat nog altijd een Duitsch product, dat zoo weinig strookt met het rechtsgevoel van den Nederlander, als de verordening Staatstoezicht op de bosschen, wordt gehandhaafd. Gelukkig is er in tusschen een commissie onder voorzitterschap van den directeur van het Staatsboschbeheer, benoemd, die voorstellen zal uitwerken over de opheffing van de beruchte verordening en vervanging door Nederlandsche maatregelen. Deze commissie zal tevens de herziening van onze boschwet van 1922 ter hand nemen. Wij mogen hier wel de hoop uitspreken, dat dit werk vooral wat het eerste deel van de opdracht aangaat, vlot zal verlopen en dat dit deel niet zal behoeven te wachten op de herziening van de Boschwet, waarmee misschien eenige jaren gemoeid zullen zijn.

Over de organisatie-commissie voor den Stichting voor den Landbouw kon U het een en ander reeds lezen in ons tijdschrift. Intusschen werd het ontwerp voor de vermogensaanwasbelasting in die commissie besproken en zijn opmerkingen hiervoor ter kennis gebracht van bevoegde instanties, waardoor enkele wijzigingen werden verkregen, die voor het bosch van belang zijn. Alleen boschbedrijven, die als landgoederen in den zin der Natuurschoonwet 1928 zijn aangemerkt, zullen van bepaalde faciliteiten in de nieuwe wet geboden gebruik kunnen maken. Een van de voorgestelde wijzigingen betreft landgoederen, die pas na den eersten peildatum onder de Natuurschoonwet zijn gerangschikt. Ook deze zullen in de voordeelen, in de wet op de vermogensaanwasbelasting geboden, kunnen deelen.

Reeds vroeger hebben particuliere boscheigenaren de wenschelijkheid ingezien, zich te organiseren, om op deze wijze te bevoegder plaatse gezamenlijk voor hun speciale belangen op te kunnen komen. Bij de organisatie van het bedrijfsleven, zooals deze voor den Landbouw, met een hoofdletter L, in de Stichting voor den Landbouw zal tot stand komen, is wel gebleken, dat de Boschbouw tegenover Land- en Tuinbouw een zeer bijzondere plaats inneemt en dat de oprichting van een vereniging van boschwerkgevers dringend noodzakelijk is. Aan de totstandkoming hiervan wordt gewerkt. Het bestuur van de N.B.V. ziet deze oprichting met veel belangstelling tegemoet en is gaarne bereid om met het bestuur der nieuwe vereniging voeling te houden en contact te zoeken op die plaatsen, waar onze interessen elkaar raken of aan elkaar parallel gaan.

Een gebeurtenis van anderen aard, die in den loop van 1946 zal plaats vinden en waarvoor de N.B.V. groote belangstelling heeft, is de oprichting van een Boschbouwproefstation onder auspiciën van de Organisatie Toegepast Natuurwetenschappelijk

Onderzoek. De plannen van voorbereiding uitgaande van een commissie, waarvan ook Uw voorzitter namens de vereeniging heeft deel uitgemaakt, verkeerden in een gevorderd stadium. De oprichting per 1 Juli a.s. is zoo goed als zeker. De aankoop van een gebouw en proefterreinen in de naaste omgeving van Wageningen zal binnenkort zijn beslag krijgen. De methode van financiering hoopt men op de land- en tuinbouw reeds veel langer beproefde wijze van 50% door particuliere belanghebbenden en 50% door de organisatie te bereiken en wel in dit geval met name via de toekomstige hoofdafdeeling voor den Boschbouw in de Stichting voor den Landbouw. Het zal U wellicht interesseeren te vernemen, dat Uw voorzitter werd aangezocht Directeur te worden van dit nieuwe Boschbouwproefstation en dat hij dit aanbod heeft aanvaard.

De leden der N.B.V. zullen met veel belangstelling hebben kennis genomen van het Congres te Quebec in Canada gehouden door de Food and Agriculture Organisation van de United Nations. Uit het verslag van een der Nederlandsche vertegenwoordigers op dit Congres, ons medelid de heer M a l s c h, hebben wij kunnen zien, dat aan den boschbouw de noodige aandacht werd besteed en dat bij de plannen aan de bevordering van den boschbouw en belangrijke plaats werd ingeruimd. Wij kunnen dit internationale contact alleen maar toejuichen. Het is van zeer groot belang. Denken wij slechts aan de mogelijkheid om daardoor zaad van gewenschten herkomst te verkrijgen.

Gaarne wil ik, nu ik op het internationale terrein ben gekomen, dankbaar gewag maken van de hulpactie onzer Deensche boschbouw-collega's. Deze staat onder leiding van Dr Syrach Larsen, directeur van het Instituut voor veredeling van boomen in Denemarken. De Nederlandsche Boschbouw Vereeniging heeft zich belast met de bemiddeling. Wij mogen hierbij ook wel even onzen actieven secretaris, den heer Burger memoreeren. Hij heeft bij zijn toch reeds bijzonder drukke werkzaamheden van het secretariaat het doorzenden en verdeelen van de pakketten op zich genomen. De vraag doet zich voor, of wij van onzen kant ook op een of andere wijze kunnen doen blijken, hoe zeer wij de Deensche hulp op prijs stellen. In het bestuur werd de mogelijkheid geopperd, Dr Syrach Larsen uit te noodigen bij gelegenheid van een wetenschappelijken cursus. Wij zouden op deze wijze kennis kunnen maken met het hoogst belangrijke werk op het gebied van de veredeling van boomen, dat in Denemarken reeds werd verricht, en tevens gelegenheid hebben, hem als vertegenwoordiger van de Deensche collega's persoonlijk te bedanken.

Dames en Heeren.

Ik wil gaarne herhalen, dat het bestuur Uw aller belangstelling voor onze vereeniging en voor ons bezoek aan Drente in het bijzonder zeer op prijs stelt, al ontveinzen wij ons niet, dat zulke groote aantallen deelnemers aan onze excursies hooge eischen stellen aan de organisatoren en de leiders. Maar gelukkig weten wij dat de heeren Jansen en Blokhuis nog wel grootere moeilijkheden hebben weten te overwinnen — ik doel hier op hun werk voor de bebosschingen in Drente — Daarom breng ik hun gaarne ons aller hulde.

Hiermede open ik deze vergadering van de N.B.V.